

γρηγοροχόρταστος ἐπίθ. ἐνιαχ. γρηγορουρουχόρταστον
Θράκ. (Γανόχ. Καλαμ.) Μακεδ. (Σέρρ.) γληγοροχόρταστος
Σῦρ. Χίος — Λεξ. Βάιγ.

'Εκ τοῦ ἐπιφρ. γρήγορα καὶ τοῦ ἐπιθ. χρόταστὸς
(χρόταστον) ὡς. 'Ο τύπ. γληγοροχόρταστος καὶ
παρὰ Σομ.

'Ο ταχέως χορταζόμενος, ὁ ἀψίκορος ἔνθ' ἄν.: Τέτευον
γληγοροχόρταστον ἄνθρωπον δὲν εἰδαν τὰ μάτια μουν' ποὺν
ἀρχίσῃ τὴ δουλεύα, τὴ βαρεύεται κιόλας Χίος.

γρηγορῶ Ἐρεικ. "Ηπ. Θήρ. Κρήτ. (Μόδ. κ.ά.) Προπ.
(Πάνορμ.) — I. Βενιζέλ. Παροιμ.² 108, 58 — Λεξ. Περιθ.
γρηγορῶ Μακεδ. (Καταφύγ.) γληγορῶ 'Αντίπαξ. 'Ερεικ.
"Ηπ. (Μαργαρ. Σούλ.) Κέρκ. (Αύχιδν. Καρουσ. Καστιόπ.)
Κρήτ. (Πεδιάδ.) Κύπρ. Μαθράκ. 'Οθων. Πόντ. (Οἰν.
Σούρμ.) — Γ. Καλοσγ., Προμηθ. δεσμ. 57, K. Κρυστάλλ.,
"Εργ. 2, 37 γληγορῶ "Ηπ. (Ζαγόρ.) Θράκ. γληγορῶ 'Ερεικ.
"Ηπ. Κύπρ. Λευκ. Μαθράκ. 'Οθων. Ρόδ. ληγορῶ Πόντ.
(Κερασ.) ἀγληγορῶ "Ηπ. Πόντ. (Κοτύωρ. Σταυρ. Χαλδ.)
ἀγληγορῶ Μακεδ.(Κοζ.) Στερελλ. ἀγληγορῶ Πόντ. ("Ιμερ.
Κοτύωρ. Χαλδ.) ἀληγορῶ Πόντ. (Κερασ. Κοτύωρ. Σάντ.
Σταυρ. Χαλδ.) ἐληγορῶ Πόντ. (Κερασ. "Οφ. Τραπ.) ὀγλη-
γορῶ Πόντ. (Σταυρ. Χαλδ.) ὀγληγορῶ Πόντ. ("Ιμερ.) ὀλη-
γορῶ Πόντ. (Κερασ. Κοτύωρ. Τραπ.)

Τὸ 'Ελληνιστ. φ. γρηγορῶ. 'Ο τύπ. γληγορῶ καὶ εἰς Λύβιστρ. καὶ Ροδάμν., E 3835 (Έκδ. I. Lambert)
«δράσσω, κρατῶ, σηκώνω τον, βλέπω τον, γληγορῶ τον» καὶ εἰς "Επαιν. γυναικ., στ. 1179 (Έκδ. K. Krummbacher, σ. 411) Οἱ ἄνδρες των «νὰ ἀποθάνουν γληγοροῦσα | καὶ ἄλλο
δὲν ἐπεθυμοῦσα». 'Ο τύπ. γληγορῶ καὶ εἰς 'Ερωτόκρ., A 1813 (Έκδ. Σ. Ξανθουδ.).

1) Σπεύδω, ταχύνω, βιάζομαι ἔνθ' ἄν.: Γρηγορᾶτε - γρηγορᾶτε νὰ τσού φτάνουμε 'Ερεικ. Γληγορᾶτε νὰ πάρουμε πετρόγιο 'πὸ τὸ μαγαζί, τὶ δὲν ἔχομε γιὰ τὴ λάβα (πετρόγιο = πετρέλαιον, τὶ = διότι) 'Οθων. Γρηγορᾶτε Προπ. (Πάνορμ.) Γληγορᾶστι νὰ μὲ πάριτι (σπεύσατε, ἐλάτε νὰ μὲ πάρετε) "Ηπ. (Ζαγόρ.) Τριχάτι, γληγορᾶτι (τρεχάτε, βιαστῆτε) Θράκ. Γληγορᾶστε (κάμετε γρήγορα) Ρόδ. 'Αγληγορᾶτι, μάρ', σκουζ', νιρδ, μάρ', φέρ' τι νιρδ Μακεδ. (Κοζ.) 'Αγληγόρεσον (βιάσου) Πόντ. Νὰ είχεν ὀγληγορέσ', θὰ ἐπρόφτανεν ἀτον (ἄν έσπευδε, θὰ τὸν ἐπρόφθανε) Πόντ. (Χαλδ.) Τ' ἀληγορεῖς τιὸν ἔν'; (διατί βιάζεσαι;) Πόντ. (Κοτύωρ.) "Ε, καλόν, ἄλ' ωντα πὲ ἀτο, γιατὶ ἐληγορῶ (ἴ, καλὰ πέξ το λοιπὸν γρήγορα, διότι βιάζομαι) Πόντ. (Τραπ.) Πολλὰ ἐληγόρεσα, ἄμα κὶ ἐπρόφτασα (έσπευσα γρήγορα, ἀλλὰ δὲν ἐπρόφθασα) αὐτόθ. 'Εληγόρ' καὶ σούκ', ἀς πᾶμε (βιάσου καὶ σήκω, ἀς πᾶμε) αὐτόθ. Γληγορᾶτε, φεύκετε τέ' ἔν' νά ὅτη δράκος νὰ σᾶς φάῃ Κύπρ. || Παροιμ.

'Ο Γληγόρης ἐγληγόρα κι δ Μελέτης ἐμελέτα κι δ Γληγόρης τὴν ἐπῆρε τοῦ Μελέτη τὴ γυναικα
(ό δραστήριος ἐπικρατεῖ τοῦ ἀναβλητικοῦ καὶ νωθροῦ) Κρήτ. (Πεδιάδ.) 'Η παροιμ. κ.ά. 'Η τζούνα ὄνταν ἐληγορῆ, στραβά ποίει τὰ παιδία τ' (ή σκύλλα ὅταν βιάζεται, κάνει τὰ παιδιά της στραβά, τὸ ἐν σπουδῇ γενόμενον ἔργον ἔχει ἐλλείψεις) Πόντ. Π' ἐληγορεῖ ν' ἀρχοντύν', συερῆ τὴν ἐφτωδείαν (ὅποιος σπεύδει νὰ πλουτήσῃ, συναντᾷ τὴν πτωχείαν) Πόντ. (Τραπ.) Π' ἀληγορεῖ πολλά, ἀργῶς ἀπομέν' (ὅποιος βιάζεται πολύ, μένει πίσω) Πόντ. ("Ιμερ.) || Ἀσμ.

Φορέσ' ἀτεν, σκεπάσ' ἀτεν, ἐμεῖς ἀγληγοροῦμε καὶ τὸ τθατίρ' ν ἀτ'ς ἔν' μικρὸν κι ἀπέσ' 'πα κ' ἔχωροῦμε

Πόντ. ("Ιμερ.)

Κ' ἔν καὶ τὸ ἀληγορεῖς περιμέσον, χάιτ' ἀς πᾶμε,
ἔγὼ μπαίνω, ἔγὼ βγαίνω καὶ παίρνω τὸ τθακούτδι σ'
(περιμέσον = περίμενε, τθακούτδι = σφυρὶ) Πόντ. || Ποίημ.

Δὲ γληγορᾶς λοιπὸν νὰ τὸν ἀλυσοδέσης;
Γ. Καλοσγ., Προμηθ. δεσμ., 57. 2) Μέσ. προσπαθῶ νὰ τελειώσω ἔργον τι Πόντ. ('Ινέπ.): Ἀσμ.

Υἱέ μου, τὶ ἐσπούδιαξες καὶ τὶ ἀγληγορεῦτες;

γρηγορωσύνη ἡ, "Ηπ. ('Αρτοπ.) Θράκ. (Σουφλ.) Ιων. (Σμύρν.) Κάλυμν. Κέρκ. (Σιναρᾶδ.) Κρήτ. (Μόδ. Νεάπ. κ.ά.) Κύθηρ. Κωνπλ. Νάξ. Πελοπν. (Βραχν. Ξεχώρ.) Σκύρ.— I. Βενιζέλ., Παροιμ.², 92, 1 Α. Οίκονομίδ., Τραγούδ. 'Ολύμπ., 141. γληγορωσύνη Θήρ. (Οία) Κρήτ. ("Αγιος Γεώργ. Νεάπ. Ρέθυμν. κ.ά.) Λευκ. (Φτερν.) Μῆλ. Παξ.— I. Πολέμ., Χειμώνανθ.², 111 Γ. Στρατήγ., Τὶ λὲν τὰ κύμ., 68 Ε. Φραντζεσκ., 'Αριάδν., 50—Λεξ. Βάιγ. γληγορουσύνη' Θράκ. (Αίγ.) Μακεδ. (Καταφύγ.) Στερελλ. (Αίτωλ. 'Ακαρναν.) γληγορωσύνη Κῶς (Καρδάμ.) Πόντ. ('Ινέπ.) Ρόδ. (Σάλακ.) Σίφν. Χίος (Καστρ.) ἐληγορωσύνη Πόντ. ("Οφ. Τραπ.) ἐληγορωσύνη' Πόντ. ("Οφ.) ὀγληγορωσύνη Κρήτ. (Νεάπ.) — Λεξ. Βάιγ. Μπριγκ.

Τὸ ἀμάρτ. Βυζαντ. γρηγορῶ σύνη, τὸ δόποῖον πιστοῦται ἐκ τοῦ ἐπίσης Βυζαντ. τύπ. γληγορῶ σύνη, διὰ τὸ δόπ. βλ. Γαδάρ. διήγ., στ. 232. (Έκδ. Wagner, σ. 131) «δμοιάζω τὸν πατέρα μου κ' εἰς τὴν γληγορωσύνη».

Ταχύτης, σπουδὴ ἔνθ' ἄν.: Νά 'χα τὴ γληγορωσύνη σου δὲν ηθελ' ἀλλο τίοτις Μῆλ. Μὲ τὴ γληγορωσύνη ἀπού 'χει δὰ ξημερωθῇ'ς τὴ στράτα κι ἀς πηγαίνει καὶ κοδὰ Κρήτ. ("Αγιος Γεώργ.) Τέτευα γληγορωσύνη δὲ τ' ν ἔχει καμίνγα Λευκ. (Φτερν.) Κανένας 'ἐν doῦ βγαίνει 'ς τὴ γληγορωσύνη Κῶς (Καρδάμ.) 'Ας σὴν ἐληγορωσύναν ἀτ' ντ' ἔφτασι 'κὶ ξέρ' (ἀπὸ τὴν σπουδὴν του, ἀπὸ τὴν βίαν του, δὲν ξέρει τὶ κάνει) Πόντ. (Τραπ.) || Παροιμ. φρ.

*Ω καμένη κοποσύνη, | νά 'σουνε γληγορωσύνη!
(πόσον θὰ ήτο προτιμότερον νὰ είναι ἐργατικὸς δὲ δικηρός) Σίφν. || Γνωμ.

'Η γι-ἀγάπη θέλει φρόνεψη, θέλει ταπεινοσύνη,
θέλει λαγοῦ προπατηξιά, θέλει γληγορωσύνη

Κρήτ. Τὸ γνωμ. εἰς παραλλαγ. κ.ά. || Ἀσμ.

Χίλιους σκότωσα κι ἀκόμη διὸ χιλιάδες
κ' ἔνας μοδυγε κ' ἔκεινος λαβωμένος,
πού 'χει ἀιτοῦ φτερά, λαγοῦ γληγορωσύνη
Πόντ. ('Ινέπ.) || Ποιήμ.

Κέφατα ἔδωκε δ Θεὸς γιὰ δύναμη 'ς τὰ βόδια,
γληγορωσύνη'ς τοὺς λαγοὺς καὶ δόντια 'ς τὰ λιοντάρια
I. Πολέμ., Χειμώνανθ.², 111.

Σὲ νέφη ἥ βράχους σὰν μ' ἀιτοῦ πετῷ γληγορωσύνη,
'ς τὸ κύμα ώς κύκνος κολυμπάει περίφανος κι ἀργὸς
Γ. Στρατήγ., Τὶ λὲν τὰ κύμ., 68. Συνών. γρηγορῶ ἀδα, γρηγορῶ μάδα, γρηγορῶ ιά, γρηγορῶ ὄτη, σβελτάδα, σβελτόσι σύνη.

γριά ἡ, γραῖα 'Αθην. (παλαιότ.) Εϋβ. (Αύλωνάρ. Βρύσ.
Κονίστρ. Κύμ.) Ζάκ. "Ηπ. (Δρυμᾶδ.) Καππ. (Τσουκούρ.)
Κάρπ. ("Ελυμπ.) Κορσ. Κύθηρ. Μαθράκ. Μέγαρ. Πελοπν.
(Καρδάμ. Κίτ. Λευκτρ. Μάν. Ξεχώρ. Οίτυλ. Πλάτσ. Πραστ.) Πόντ. ("Ιμερ. Κάρς Κερασ. Κοτύωρ. Κρώμν. Ματζούκ. Οἰν. "Οφ. Σταυρ. Τραπ. Χαλδ.) Τσακων. (Βάτικ. Χαβουτσ.) γραῖβα Κάσ. έγραῖα Πόντ. ('Ινέπ.) γραῖα 'Ικαρ. γραῖ 'Ικαρ. Κρήτ. ('Αποκόρ. Ρέθυμν. Σφακ. κ.ά.) Λέσβ. (Μόλυβδ. Πέτρ. Συκαμ. Φίλ.) γρία Ζάκ. Ρόδ. Τσακων. (Βάτικ. Καστάν.

